

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
Jászai térszerző-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szerda, március 29.

Csapatokat szállítanak
az olaszok az Isonzóhoz.

Budapest, március 28. (Hivatalos.)
A főhadiszállásról jelentik:

Orosz hadszíntér:

Bojántól északra az oroszok, miután akadályainkat helyenkint felrobbantották, ismét megkísérelték, hogy állásainkba behatoljanak. Az összes támadásokat az ellenség tekintélyes veszteséggel mellett verték vissza. A Stripa torkolatától északra keletre orosz osztagoknak éjszakai előnyomulási kísérlete már az előtérben levő aknáink alapos hatásán hiusult meg. A besszarábiai harcvonalon és Olykánál az ellenség tüzerése élénkebben tüzel.

Olasz hadszíntér:

A görzi hídnél a harcok tovább folynak. A doberdói fensík szakaszán is mindkét rész tüzerése élénk tüzeiést kezdett. Olasz részről a Monte-San-Michele északi lejtőjén és San-Martinonál támadásokat kíséreltek meg, melyeket azonban könnyen vertünk vissza. Selztől keletre a harc még folyik. A Ploecten-szakaszon is meghiúsultak az ellenség összes támadásai. A derék karinthiai nyolcadik számú tábori vadászszázalaj harcvonala előtt több mint ötszáz hullá tekszik. A tiroli harcvonalon a tüzerési harcok csak a Judikariakban voltak élénkebbek mint rendszeren. Mivel hogy Venezia tartomány területén az Isonzó harcvonal felé irányuló élénkebb vasuti forgalmat állapítottunk meg, repülőink az ottani vasutak néhány épületére bombákat dobtak.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Hullámszerű

orosz támadások.

Berlin, március 28. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Saint Eloitól délre élénk közelharcok fejlődnek az angolok által robbantott tölcések körül és csatlakozó vonalokon. A Maas mindkét oldalon húzódó harcvonal helyzetéről nincs újabb jelenteni való.

Keleti hadszíntér:

Az oroszok a Postawy mellett álló német csapatok ellen újból frisse tömegeket hajtottak előre. A saarbrücki hadtest csapatai az ellenség minden támadásával szemben vitézül kitartanak. Az oldalukon harcoló brandenburgiak, hanoveriek és halleiek előtt az ellentél igen súlyos veszteséggel mellett törtek meg két orosz hadosztálynak egymást hullámszerűen követő támadásai. Ugyanezen sors érte az oroszoknak éjjel is megismélt kísérleteit, amelyekkel a Mokrzyce

mellett elvesztett területet akarták vissza hódítani.

Balkán hadszíntér:

A Dojrán tó melletti állásaink ellen intézett ellenséges légi támadások viszonzásául tegnap egy német repülőraj Szaloniki vidékére hatolt előre és bőségesen bombázta az új kikötőt, a petróleum kikötőt, valamint a várostól északra elterülő ellenséges tábor. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kelet ifjai Aradon.

Arad, március 28.

Nem lehet egyszerű véletlennek tekinteni, hogy az országot kormányzó testületekben ép úgy, mint a kisebb hatáskörökben egyre erőteljesebben foglalkoznak a békekötés utáni tervekkel. A középeurópai gazdasági szövetség előkészítése, szervezése már szinte lázas munkában áll, magyar és osztrák politikusok találkozást adnak egymással, hogy a monarchia két államának a békekötés után való összeköttetéséről tanácskozzanak. Terveket készít a főváros, sőt már egyes vidéki városok is a háboru után megteremtendő új intézményekről. Heves disputa folyik az aldunai új hid helyének, a szerbiai hódított területek belépőjének megállapításáról. Intézményeket készítenek elő, amelyekben a Törökországgal és Bulgáriával való szövetségünknek nemcsak emléke, hanem gyümölcsei élednének föl. Ezeknek a terveknek egyikét se kormányozza az az optimizmus, amely a békekötést nagyon közel állónak hiszi; de mindegyiknek az a kötelességtudás a forrása, hogy a béke első időszaka ne tejetlen és ötletszerű kapkodásnak legyen az alkalmá, hanem a kellően előkészített, rendszeres, megalapozott munkának. A német mozgósítás sikerének (amelyben benne volt az első hadműveletek tüntető sikereinek titka) az volt a rugója, hogy mindenki, akit a mozgósítás fegyverbe szólított, a parancs elolvasását követő félóránban tudta, hol van a helye. Csak bele kellett illeszkedni a nagy gépnek előre kijelölt helyére, hogy a gép meginduljon. Valanogy így kell megcsinálni a békére való mozgósítást; a mikor az emberek tömegei a harctérről megjönnek, mindenki oda és úgy illeszkedik be, hogy késede-

lem és zavar nélkül folytathassa a neki való, hasznos és termő munkát. Ne akkor tervezzenek vállalkozásokat, új alkotásokat, amelyek a munkát nem találók tömegeit foglalkoztassák; legyen minden gondosan előkészítve és egyetlen villamos gomb nyomása mozgásba hozhassa valamennyit. Mennél tökéletesebb ez az előkészület, annál rövidebb ideig tart az átmenet a világháborútól az arany, áldott békéig.

Ennek a békét előkészítő munkának kevés jeleit látjuk eddig Aradon. Pedig kétségtelen, hogy az a versengés, amely a háboru megelőző időkben a vidéki városokathajszolta, újult erővel fog kifejlődni a béke visszatérte után. Különösen az oly intézmények tekintetében, amelyek ép a háborunak lesznek köszönhetőek. Így Temesvár már most élénken foglalkozik azzal a tervvel, hogy kereskedelmi főiskolát létesít a Balkán ifjai számára, a kik elméleti kiképzésüket magyar földön akarják elnyerni.

Azt a törekvést, amely a háboru után Törökországban és Bulgáriában ipart akar szervezni, Aradnak kellene a maga számára értékesíteni. A Weitzer-alapítvány segítségével létesítendő új ipari főiskola terve nincs annyira kiépítve, hogy azon változtatni ne lehetne. Milyen szép terv lenne, ha ezzel a főiskolával kapcsolatosan ingyenes, vagy legalább is olcsó internátus lenne olyan török, vagy bolgár ifjak részére, a kik az aradi ipari főiskolában magukat szakosított iparosokká, munkavezetőkké akarják kiképezni!

Az eszme csak az első szóra látszik nevezetesen megvalósíthatónak. Komolyan kell rajta gondolkodni és le-

hetőleg jókor — és ha megtalálják a hozzá vezető módokat, ezzel nemcsak derék szövetségeseink fejlődéséhez adunk eszközt, de alkotásainkat országos hírű intézménnyel bővítettük ki.

Oroszország legvégső erőfeszítése.

(Az orosz offenzíva: nem offenzíva. — A Dardanella-kérdés a dumában.)

Távírói tudósítás.

Bukarest—Berlin, március 28.

Az Independance Romaine az orosz offenzívával foglalkozik és azt állapítja meg, hogy az Oroszország utolsó és legvégső erőfeszítése. Másfelől, legfeljebb kétmillió új katonával avatkozik bele Európa sorsába az orosz óriás, természetes tehát, hogy fellépésének nincs hatása.

Kopenhága. A Ruskij Invalid azt jelenti, hogy a német hadvezetőség a dünaburg-rigai vonalon döntő offenzívát készít elő. Riga körül ekeseredett harcok dühnek. A németek heves ágyuzásától a városban a házak reszkegnek.

Köln, március 28. Az orosz offenzíva, amely máris szörnyű veszteségekkel járt, rengeteg emberanyag felhasználásával dolgozik, hogy az előkészítés és az organizáció hiányait pótolja. Ez az offenzíva csak kedvez nekünk, mert amellet, hogy a németeknek említésre sem érdemes veszteséget okoz, Hindenburg mesteri védelmén végül is teljesen meg fog történi és az orosz sáskarajok el fognak pusztulni. Ugy látszik, Kuropatkin ismét az orosz gézhenger szerepére vállalkozott.

Hindenburgban mindenki megbizik és bizoyosra veszi, hogy győzedelmeskedni fog orosz ellenfelén. Mi az orosz katonát mindig bátor ellenfélnek ismertük el és még most is annak tartjuk, azonban olyan rettenetes veszteségek, aminők most érik az orosz hadsereget, azt a véleményét érelik meg mindenkiben, hogy ezuttal is hiábavaló minden emberáldozat az oroszok részéről.

Basel, március 28. Pétervárról kertő uton ideérkezett távirat jelenti: Az orosz főváros nagyobb lapjainak katonai munkatársai azon fáradoznak, hogy elhíthessék a közönséget, hogy az orosz offenzíva tulajdonképpen nem is volt offenzív jellegű, hanem csupán az ellenség támadásait akarta megelőzni. A közönség ugyanis nyugtalanodni kezdett, mert az orosz milliós hadseregek a legesekélyebb eredményt sem tudták felmutatni a nagy offenzíva során. A pétervári lapok ilyen értelmű állástoglalása burkolt beismerése az orosz-magyar és német front ellen intézett hatalmas offenzíva sikertelenségének.

Pétervár. A dumában a külügyminisztérium költségvetésénél Markow azt hangoztatta, hogy az orosz nép sohasem adhatja ahhoz beleegyezését, hogy a Dardanellák nemzetközivé tétessenek. Oroszország a Földközi tengerhez szabad kijáratot akar. Markow megkérdezte, igaz-e, hogy megállapodás van a Dardanellák nemzetközivé tételéről. Sassonow kijelentette, hogy ilyen értelmű megállapodás nincs.

Augusztia főhercegnő Telmányi Emil hangversenyén

(A fővárosi sajtó az aradi hegedűművész sikeréről)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 28.

Hétfőn este Budapesten a Vigadó nagyszalombájában az eddigi sikereket is messze felülhaladó fényes eredménnyel rendezett önálló hangversenyt **Telmányi Emil**, a nagytehetségű, kiváló aradi hegedűművész, aki katonáskodva nemcsak fegyverrel, de művészetével is szolgálja a hazát, mert ezeket juttatott hadi jótekonyságra hangversenyei jövedelmeként. A hétfő esti **Telmányi**-hangversenyről, amelyen az ifjú művész legnagyobb diadalát aratta és ahol **Augusztia főhercegnő** is megjelent, így számolnak be a fővárosi lapok:

Pesti Hírlap:

Telmányi Emil a Vigadó nagy és kistermében szorongó hallgatóságot gyönyörködtetett kiváló, előkelő művészetével. O is, mint **Vessey**, **Szigeti József** és **Kerékjártó Duci**, mesterének: **Hubay Jenő**nek, de a magyar zene-művészetnek is már nemzetközi dicsőséget szerzett; sőt ami ennél még több: idehaza is megalapította már művészi hírnevét. Multkori hangversenyének nagy sikerét megszerezte mai újabb diadalával. Ezuttal az operaházi zenekar kísérte, **Kerner István** vezényletével; ez mindenképpen stilszerű keret volt az előadó művészi hegedűjátékához. Műsora ma is nagyon érdekes, tartalmas volt. Először bemutatta **Busoni**nak (ostunk eddig ismeretlen) d-dur hegedűversenyét; a horribilis nehézségű, de virtuoz-hatásokban bővelkedő mű a fiatal művész csillogó előadásában igen nagy hatást keltett. — Azután a **Beethoven**-hegedűversenyben ragyogtatta meleg, nemes tónusát és előkelő, stilizált előadását; végül pedig eljátszotta **Hubay** új keringő-parafrazisát (melyvel múlt pénteken **Kerékjártó Duci** is diadalmaskodott), valamint **Saint Saens** fiatalkori rondo capricciosoját és mindegyik előadásával szünni nem akaró tapsot aratott. — A szünet alatt **Augusztia főhercegnő** személyesen is kifejezte elismerését a fiatal művészeknek, ki a hangverseny hazafias céljának (katonáinknak jó olvasmányokkal való ellátására) szép summa pénzt juttatott mai (önzéstelen) művészi működésével.

Pesti Napló.

A háboruban küzdő harcosoknak jó olvasmányokkal leendő ellátására gyűjtött alap céljaira játszott hétfőn este **Telmányi Emil**. A Vigadó-terem egészen megtelt szép közönséggel, megjelent az est védnöke, **Augusztia főhercegnő** is. A kíséretet az operaházi zenekar töredéke látta el **Kerner István** vezetés alatt, **Telmányi**ről néhány hét előtti estéje után megírtuk, hogy milyen nagyértékű igazi művész és ma fokozottabban láttuk, mennyire komoly, mennyire minden kétséget kizáró nagyszabású tehetség. **Beethoven** grandiozus D-dur hegedűversenyét, minden hegedűkoncert legszébbjét, azt mondhatjuk tökéletesen játszotta. **Beethoven** így csak kiválasztottak érzik, értik és szavalják! Nemcsak a játéka külső eleganciája, de a muzsikálása lelke is varázslatosan szép volt, gyönyörű valóságát hallottuk itt egy igazi muzsikusnak. Orvultunk neki, büszkének is voltunk rá. Nagyszerűek is ezek az ifjú magyar hegedűsenik és **Telmányi** egyik legkitünőbb közük. **Beethoven** előtt bemutatta **Busoni** D-dur koncert-jét, az illuzsris zongoraművésznek egy husz esztendővel ezelőti komponált, fölötte gyenge alkotását, mely azonban a solo-hangszerre szép föladvatot ró és **Telmányi** energikus játéka, szédületes technikai készsége tudtörkölt e föladvat megoldásában. Hu-

bay Valse paraphrase-a és **Saint-Saens** Introduction et Rondo capriccioso-ja is kitünő alkalmak voltak a fiatal művész nagyvonalu képességei számára, a legnagyobb elragadtatás hangján lehet csak dicsérni ezt a szimpatikus muzsikust és megértettük a közönségnek azt a lelkes örömet, amelylyel egész estén ünnepelte **Telmányit**, nagyhírű művész lesz belőle világszerte és a magyar hegedűsök nemzetközi tekintélyét ugyancsak öregbíti minden pódiumon, amelyet csak meg fog tisztelni megjelenésével!

Budapesti Hírlap:

Ma este **Telmányi Emil** hangversenyezett a Vigadóban. Meglepő, hogy mily tökéletes és kiforrott ennek a fiatal hegedűsnek a művésze. **Beethoven** versenyművét csodálatosan meleg kanti lénával és a legtisztább stílussal játszotta. **Telmányi** nagyszerű technikája pompásan érvényesült **Hubay Jenő** csillogóan hangszerelt, de rendkívül nehéz keringőparafrazisában. Végül **Saint-Saens** Rondóját hallottuk finom ritmusokkal és pikáns színekkel. A kísérő zenekart **Kerner István** vezette. A közönség élvezettel hallgatta a fiatal művészt és végsőül ráadást kért. Az esten jelen volt **Augusztia királyi hercegnő** is. A jövedelem a rokkant katonáknak jutott.

Az Ujság:

A fiatal magyar hegedűs művésze ma este, mikor az Opera zenekarnak kíséretével rendezett hangversenyt a Vigadóban, még teljesebb nagyságában, még tökéletesebb nagyszerűségében bontakozott ki, mint a multkor. Tehetsége kemény férfiaságát, öntudatos törekvéseit, minden virtuozkodástól való tartózkodását, előadása tisztaságát, egyszerűségét még meggyőzőbben mutatta be, mint akkor. Tökéletesen fölényes tudással hegedűt, mégis bensőségesen, az érzélgősségtől mindig tartózkodva és dacos temperamentumossággal. Műsora legsúlyosabb része **Beethoven** hegedűversenye volt, melynek előadását alig bírjuk kifogástalanabban elképzelni. Minden egyes hangot, a legkisebb frázist úgy játszotta, a mint ezt érett meggondolása tanácsolta, nem pedig a mint azt pillanatnyi eszesélye diktálta. Olyan apró rejtett finomságokra, halk árnyalatokra bukkant részletező munkája közben, melyeket előtte talán még senki sem fedezett fel. És a mit a legerősebben kell hangsúlyozni, az nem más, mint hogy a leggondosabb részletezés sem aprózta fel a versenymű hatalmas íveit, hanem csak átlátszóbbá, érthetőbbé tette nagyvonalu arányait. Ujdonságot is játszott **Telmányi**; **Busoni** hegedűversenyét. A versenyművet mintegy husz esztendő előtt írta a világhírű zongorista, dailamosan, ritmikusan, teletűzdelve azt technikai nehézségekkel. Zenekari kísérete gondos, szinte szimfónikus munka. A versenymű hálás és hatásos szerzemény, ha nem is tulajdonoson egyéni. **Telmányi** feltétlenül dicsőret illeti a bemutatásért, mert a hegedűsök műsorainak egyhangúsága miatt szívesebben vesszük már a középszerű újat, mint a megszokott jót. Az estét **Hubay** Keringő-parafrazisa és **Saint-Saens** Rondo Capricciosoja rekesztette be, melyeknek előadásánál csillogóan ragyogott a fiatal művész technikája és vakítóan aziporkázott ötlettel szellemessége. Tapsban, ünneplésben, ráadásban természetesen nem volt hiány.

Világ:

Egy hónappal ezelőtt jelent meg újra, több éves külföldi tartózkodás után, a budapesti közönség előtt **Telmányi Emil**, kiről akkor nagy örömmel állapítottuk meg, hogy kivételesen nagy tehetséggel, izmos tudásával a legnagyobb magyar hegedűművésznek ígérke-

zik további, baláthatatlan perspektívái feloldásában. Megállapításunkat rövnörőn igazolta ma ismét a fiatal művész, aki jelenleg hatonai szolgálatot teljesít és lelkesedéssel Al-Hin képességeit a "Főhadiszállás" színpadára. Mai hangversenyének erkölcsi eredménye az igazán nagy művészek diadalmas érvényesülése volt egy értékes és mélytartalmú műsor keretében, amelynek az előadásért méltán szállt Talmányi felé a külsőségeiben is nagyvonalú ünneplés zenes lelkesedése. A közönség tulajdonképpen ma federte fel, ma érette meg a maga igaz és nagy értékeivel Talmányi Emilt, aki Beethoven hegedűversenyét úgy játszotta, ahogyan ma csak nagyon kevesen tudják. A beethoveni mű megkapó szépségeit klasszikus tökéletességükben reprodukálta Talmányi, aki emellett, hogy mindent tudó technikai nehézségeket nem ismerő, rendkívül kulturált virtuóz, mélyen érző, áhitatos hitű, igaz zenész ember is. Egy melegen lüktető, muzikális megérzésű szív adja hangszerének széles, végtelen mélységű és nemes zengését tónusán azt a megható kan-

tlánót, ami Beethoven versenyművének legszébb ékecskeje. Az első tételben pazar fényben ragyogott Joachim kadenciája, utána pedig a repizre oly csodálatos finomságu átmenetet hallottunk, amelyre egyhamar nem emlékezünk. Hosszu percekig ünnepelték a tétel után a kiváló művészt, aki a másik két tétel előadásával is ritka nagy képességei mellett tett tanúságot. A Larghetto a legmagasabb fokán álló lelki kiélés volt, mély, erőszésgesen megformált, a maga keserűen tisztoságában, a Rondo finoman szellemes, férfisan markáns. A Beethoven-verseny előtt Busoni Ferruccio, a kiváló zongoraművésznek husz évvel ezelőtti irt hegedűversenyét mutatta be Talmányi, aki elsőnek játszotta nekünk ezt, ha nem is mindenben sikerült, de nagyon érdekes és sok részében mekapóan szép művét. Egyetlen nagy ívelés az egész verseny, a három tétel szerves kapcsolatban átmenet következik egymásután. A rendkívül nehéz és nem is mindenütt hálás hegedűszólam szövevényességét bravuros könnyedséggel tette átlátszóvá, érthetővé Talmányi művészete.

hogy bámerje ennek a magaslatnak elvesztését, mert ez az állás rendkívül fontossággal bír a harc további menetére nézve.

A haucourti magaslatnak elfoglalása teljessé tette az avocourti erődben elért sikerünket, mert ezzel a franciák malancourti pozícióit most már északról, nyugatról és keletről szorosan körülzártuk. Az itt álló francia haderő a lehető legveszedelmesebb helyzetbe került. A verduni front más szakasain is annyira kedvezően haladnak előre operációink, hogy most már teljes nyugalommal nézhetünk verduni offenzívánk végleges sikere elé.

A német támadások borzalmas ereje.

Bern, március 28. Az "Echo de Paris" katonai kritikusa, Marcel Hutin írja:

— Főparancsnokságunk el volt későve arra, hogy Malancourtól támadás lesz. Március 21-én reggel tűzéségünk hevesen ágyuzta a malancourt-avocourti vonalat és a montfauconi erdőt, ahol az ellenség nagyobb haderőt vont össze. A támadást nem bírtuk megakadályozni. A német trónörökös titokban új nehéz ágyúkat összpontosított Montfauconnál és nyolc óránál tovább árasztották el a nagykaliberű ellenséges lövegek Malancourt és Avocourt között a négykilométeres frontot. E borzasztó előkészület után körülbelül huszazet ember indult rohamra állásaink ellen. A heves támadás, melyet a lángvetők használata még szörnyűbbé tett, csapatainkat a visszavonulásra kényszerítette. Ennek dacára az ellenség csak egy ponton, a malancourti erdő keleti részén haladt előre.

A párisi haditanács egységes frontot óhajt.

(Az olaszok külön érdekekért harcolnak. — A verduni német sikerek letagadása.)

— Távirati tudósítás. —

Páris—Berlin, március 28.

Az Havas-ügynökség jelenti: A szövetségesek képviselői tegnap délután három óraker tanácskozásra ültek össze és megbeszéltek a napi rendet. Fél hatkor elhagyták a külügyminiszteriumot. Poincaré az Eliseeben a delegáltak tiszteletére ebédet ad, míg vacsorára az olasz követségen vesznek.

Amsterdam. A párisi konferencián harmincyole meghatalmazott vesz részt.

Páris. (Havas.) A Matin arról értesül, hogy a szövetségesek tegnap délelőtti konferenciáján a katonai helyzetet tárgyalták meg. Briand kiemelte azokat az okokat, amelyek a szövetségesek egyöntetű eljárását megindokolják. A szövetséges hadseregek képviselői ismertették nézetüket és minden tekintetben kielégítő megállapodás létesült a hadműveletek vezetését illetőleg. Délután gazdasági megállapodásokról tanácskoztak.

Olaszország nem akar egységes frontot.

Luganó. A Stampa foglalkozva Briandnak azzal a tervével, hogy a szövetségesek egy egységes frontot alkossanak, azt állapítja meg, hogy a párisi konferencia ezt a tervet nem támogatja. A hatalmak egymást fegyverrel és municióval kölcsönösen sem segíthetik, de stratégiailag arra kell szorítkozniok, hogy mindegyik hadviselő a saját frontján tejtse ki a legnagyobb tevékenységet. Az sem fogadható el, hogy a vezérkarok haditerveiket egymás között kicserélhesék. A konferencia nem foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy az olaszok küldenek-e csapatokat más hadszínterekre, mert ez kizárólag Cadorna döntésétől függ.

Páris győztes sereget vár, nem minisztereket.

Gent. Hervé a Victorie vezércikkében mentegéztik, hogy Cadornát, Son-

ninot és Salandrát Páris hűvösen fogadta. Azt mondja, hogy a gyász és aggodalom lezárják a franciák ajkait és Páris akkor törne ki üdv-üvölgésben, ha a győzelmes hadsereg diadal-kapun bevonulna.

Francia jelentős a Mass menti harcokról.

Páris. A francia hivatalos jelentés március 27-én este tizenegy órától a harcokról így hangzik: Soifme és Avre között Haucourtól a németek heves bombázás után megtámadták lövész árkaikat, de a támadások megghiusultak. A Maastól nyugatra a Béthincourt-Mort-Homme-Cumiérés arvonalon, valamint a Woeyrében heves ágyuzás volt. (Haucourt már a németeké, mint azt régebben jelentették.)

Papiron semmisítik meg a franciák a német sikereket.

Berlin. Egy vezérkari tiszt, aki résztvevett a verduni harcokban és most rövid szabadságra hazaérkezett, a következőket írja a "Berliner Tagblatt"-nak:

Verdun lángban áll. Hogy ez mit jelent, azt elképzelhetjük, mert hiszen a franciák nem is gondolhatnak az oltásra, már csak azért sem, mert minden újabb bomba újabb tüzet gyújt.

Időközben a franciák azon vitatkoznak, hogy a Mort-Homme a németek birtokában van-e, vagy sem? A "Temps" azt állítja, hogy a német hadvezetés hamis kártyával játszik. Szerinte az a magaslat, amely a németek birtokában van, a kétezszázhatvanötös jelzésű, míg a Mort-Homme, amely onnan egy kilométernyire délkeletre esik, még mindig a franciák birtokában van. Ezzel szemben megállapíthatjuk, hogy a nagy főhadiszállás március 20-iki jelentése közölte, hogy a németek elfoglalták azt az egész magaslati vidéket, a melyet a francia vezérkari ténkép a Mort-Homme névvel jelöl, beleértve a 295 ös magaslatot is, amelyet a "Temps", mint a tulajdonképpent Mort-Homme-t nevez meg. Ugy látszik, Franciaországnak még eddig nem volt bátorsága,

Megkezdődik a harc Macedoniában.

(Portugál csapatokat hoznak görög földre.)

Távirati tudósítás.

Athén—London, március 28.

A kamarában Diagomis pénzügyminiszter bejelentette, hogy mivel Macedoniában a hadműveletek megkezdődnek a kormány a veszélyes területekről a lakosságot eltávolítja. Gv-geli lakossága kénytelen a várható összeütközés következményeit elszemvedni.

Athén. A Nea Allitha közli: A szaloniki-i entente hadvezetéség értesítette a görög kormányt, hogy Szalonikiben portugál csapatokat hajóznak ki. A görög kormány erőlyes tiltakozó jegyzéket küld.

Róms. A Stefáni ügynökség jelenti Szalonikiből: Egy Zeppelin a német repülőflottával tegnap reggel egy óra hosszat bombázta a szaloniki-i kikötőt és a várost. A polgárokból többen áldozatul estek a repülő-támadásnak.

Athén. A szerb követség a szerb hadseregnek Korfuból való elszállításáról közölt híreket korának mondja. Szalonikiben csupán régebben ottlévő szerb van.

Amsterdam. A Manchester Guardian jelenti Londonból: A kincstári kancellár és a kereskedelmi hivatal elnökének az a véleménye, hogy a hadsereg számára nincs már senki, sem nőtlén ember. Elérték a határhoz. A hadsereg három milliónál több, beleszámítva a veszteségeket és a flotta egy milliónyi légénységét. E mellett az összes iparágak megsínylik a munkáshiányt.

Amerika háborút kezd, vagy békét közvetít?

— *Bonyodalmak a Sussex elsüllyesztése miatt.* —

Távírási tudósítás.

Washington—Berlin, március 28.

A Reuter ügynökség jelenti: A hivatalos körök nem titkolják, hogy a Sussex gőzös elsüllyesztése rendkívül komoly helyzetet teremtett. Ismét arról beszélnek, hogy nem kizárt dolog, illetve lehető, hogy Németországgal a diplomáciai viszonyt megszakítják. Az események fejlődését az Unió képviselőinek jelentései fogják irányítani. Wilson az ügyet kongresszus elé terjeszti, mivel az a véleménye, hogy a diplomáciai viszony megszakítása a háborút jelenti Németországgal.

London. Az amerikai nagykövetség közli, hogy a Sussex valamennyi amerikai utasa megmenekült, de néhányan megsérültek. (Reuter-ügynökség.)

London. Az admirális jelenti: Fenalridge felfegyverzetlen hajót megtorpedózták. Manchester Engineer gőzöst elsüllyesztették.

Amsterdam. A Reuter-ügynökség jelenti Washingtonból: Amerikai körökben újabb elsüllyesztések követekezében az izgalom növekszik. A kongresszusi köröknek az a véleménye, hogy ha a Sussexen amerikaiak is elvesztették életüket, Wilson terheli a felelőség, mivel nem fogadta el azt a javaslatot, hogy az amerikaiakat óva intse, hogy maradjanak távol a felfegyverzett hajóktól. A kongresszus kötelessége a javaslatot elfogadni.

Amsterdam. A Times a Sussex-üggyel kapcsolatban azt követeli, hogy Amerika szakítsa meg Németországgal a diplomáciai viszonyt. A többi amerikai lap tárgyilagosan foglalkoznak az üggyel és semmiféle kommentárt nem fűznek hozzá. Az amerikai közvéleményt sokkal inkább foglalkoztatják a mexikói események. Általános az a vélemény, hogy a mexikói hadjárat vezetése nem kielégítő.

Lugano, március 28. Az olasz lapok felülnő egyformasággal foglalkoznak egy állítólagos beszélgetéssel, amely a német birodalmi kancellár és a berlini amerikai nagykövét között folyt le. A beszélgetés tartalma egy közeli békakötés lehetősége körül forogott. A lapok rámutatnak az Evening Post tudósítására, amely állítólag jó forrásból közli Bethmann-Hollweg kancellár és Gerard nagykövét beszélgetését. Eszerint a birodalmi kancellár kijelentette volna, hogy nincs messze az az idő, amikor ez amerikai Egyesült-Államok felajánlatják szolgálatukat a békeközvetítés dolgában, sőt az amerikai lap a kancellár állítólagos tékeföltételeit is közli.

A Corriere della Sera londoni levelezője azt jelenti, hogy az Evening Post közleménye tulajdonképpen arra szolgál, hogy Berastorff gróf washingtoni német nagykövét puhatóldzék, vajjon Amerika közvéleménye miképpen fogadná az Unió békeközvetítését.

A Secolo is részletesen foglalkozik a felmerült békehírekkel és a többi közt a következőket írja:

— Ha az amerikai sajtó közleményei valóban alapulnak, akkor Amerika hajlandóságát a béke közvetítésére annak tudhatjuk be, hogy Tirpitz tengernagy lemondása Németország javára kedvező hangulatot teremtett az Unióban.

„Hindenburg megmentette Indiát.”

(Angol hangok Oroszország ellen.)

Távírási tudósítás.

Hamburg, március 28.

Londonból került uton a következő érdekes tudósítást kapta a Hamburger Fremdenblatt Anglia politikai köreiből hangulatáról:

Aki néhány hónap óta nem volt Angliában és most visszatért oda, elsodálkozik azon a fordulaton, amely Anglia közvéleményében tapasztalható. A háborus kedvnek manapság semmi nyoma sincs, bár a nagyobb lapok mindent elkövetnek, hogy ébren tartsák a háboru iránt való érdeklődést. Az utóbbi időben számos klub alakult, amelyben sem a háborúról, sem a politikáról nem szabad beszélni. Ezeknek a kluboknak rendes vendégei azok a tisztok is, akik szabadságukat Londonban élvezik. Németországban még ma is sokan hiszik, hogy csak az angol munkáspártok vannak a háboru ellen, ellenben a polgári körök még mindig lelkesednek a háboruért. Ez a vélemény teljesen téves, mert Angliában a társadalom legszélesebb rétegeiben, a polgárság közt ép úgy, mint a munkásság körében, az az óhajítás nyilvánul meg, hogy a háboru hamarosan be kell fejezni.

Anglia politikai világát leginkább Oroszország halvetése érdekli, mert rendkívül hibáztatják, hogy Oroszország a helyett, hogy minden erejét az európai frontra vetné, főképpen Perzsiában operál. Az alsóházban már interpelláltak is emiatt. Belfast képviselője, Crowen, egyik bizalmas ülésen azzal a kérdéssel fordult Grey külügyminiszterhez, vajjon kötelezte-e magát, hogy egész Ázsiát kiszolgáltassa Oroszországnak, ahelyett, hogy arra bírja Oroszországot, hogy Anglia legveszélyesebb konkurensát, Németországot megsemmisíteni segítene. Elérkezett az ideje annak, hogy Anglia belátja, milyen örütség volt segítőkezét nyújtani ahhoz, hogy a világ egy jó részét elszlovocsítsák.

Még drasztikusabban fejezte ki magát Leeds képviselő Derby lorddal való beszélgetése közben. Azt mondotta, hogy Anglia érdekeit eddig leghatásosabban Hindenburg képviselte, mert a nagy német hadvezér egy időre legalább megmentette Indiát. Tíz évvel ezelőtt általános volt Angliában a vélemény, hogy az ország leghatalmasabb ellensége az orosz. Ha tehát a háboru nem járt a kívánt eredménnyel, legalább megmarad az a vigasztalása Angliának, hogy régi ellenségét, Oroszországot annyira meggyöngyöztette Hindenburg, hogy hosszú időre képtelenné tette hódító háborura. Ebből a szempontból Anglia tulajdonképpen köszönettel adósa Németországnak. Angliának le kell vonnia azt a következtetést, hogy azonnal nagyobb hadsereget küldjön Perzsiába, hogy megóvja ennek az országnak a semlegességét, amelyet Oroszország a maga önsz politikai okaiból megsértett. Semmi jó sem származhatik abból, hogyha Oroszország Európában Anglia szövetségese, ellenben Ázsiában az ellensége.

Bern, március 28. Migulin tanár írja a „Novoje Ekonomiszt”-ban: Perzsiának nincs joga ahhoz, hogy független állam legyen és

Oroszország és Anglia meg fog osztzkodni területén. Még pedig úgy, hogy az eddigi szeszleges zóna is Oroszországhoz lesz. Természetes, hogy az oroszlanérés a perzsa földből Oroszországnak jut, mert hiszen Anglia részéről nézte az utóbbi időben Oroszország fogvares intervencióját. Különben is Anglia egyedül Oroszországnak köszönheti, hogy Egyiptomot és Szudánt nem veszítette el.

Basel. Az angol sajtó elhallgatja, hogy Ispahant az oroszok elfoglalták, mert az oroszok hódítása Angliában igen kellemetlen benyomást keltett. Az oroszok Ispahan elfoglalásával az Indiába vezető utvonalkhoz közelabb jutottak, ami a Perzsiára vonatkozó megállapodás megszegését jelenti.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor.

Szerda: „Mágus Miska” előkészületei miatt szűnhet.

Csütörtök: „Mágus Miska” operett újdonásig.

* A színház hírel. A *Mágus Miska*. Még csak egy nap választ el a napról, amikor a Mágus Miska hódító utárá indúl. A nagy sikerre számítva, a társulat előző este nem tart előadást és a helyett a Mágus Miska operett főpróbáját tartja, melynek csütörtöki bemutató előadása iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. Az újdonság domináns az egész hetet, sorozatos előadásaival a főszerepekben Sz. Rontai Beriska, Horváth Mici, Gyóző, Barics, Polgár S., Benkóné lépnek fel. — Ifjúsági és népi előadás. Szombaton délután fél 4 órakor A Madonna rózsája kerül színpadra, a melynek különböző is ez lesz az első délutáni előadása, így hát a Madonna rózsája nemcsak a tanuló ifjúságnak, hanem a felnőtteknek is nagy élvezetet és a legkedvesebb szórakozást szerzi meg. — Az előadásban részt vesz az egész személynzet.

* A halál völgye. (Amerikai dráma az Urániában.) Egy minden tekintetben kiváló, vérbeli amerikai drámát mutatott be tegnap a színház. A szabad Amerika végtelenségéhez szokott cowboyok érdékesítő története ez, mely a cirkusztól, a vándorlásokon keresztül a katonai élet ismertetéséhez vezet bennünket. A két fiú könnyelmű és léha, de jószívű és bátor. A szenvedések egész kálváriáján mennek keresztül, míg rendes foglalkozáshoz jutnak. Itt azután megbecsülik magukat és amikor gazdájuk veszélybe kerül, életüket kockáztatják meg érte. Sebektől vérezve, a fájdalomtól ájultan sietnek segítségre és mindenkor sikerül a veszély utolsó percében bátorságuknak és ügyességüknek a kívánt eredményt elérni. Csodásan szép tájak, óserdők, végtelen pusztaságok követik egymást a filmen és ebbe a keretbe stilszerűen helyezkedik bele a kép drámai cselekménye. — Az utca gyermeke egy újságíró fényes karrierjének története legközelebb az Urániában.

* Sherlock Holmes az Apollóban. Conan Doyle, a detektívdrámák éles fantáziájú szerzője határozottan legszerencsésebben választotta ki Sherlock Holmes alakját. Fogalomná tette a zseniális detektív nevét: a zseniális ügyesség, a vakmerő bátorság fogalmává. A legemlékezetesebb detektív-filmek fűződnek Sherlock Holmes nevéhez, s a sikerre most belekapcsolódik a mozi legújabb nagy szenzációja: „Az áldozó”. Ebben a grandiózus, 6 felvonásból álló képben Sherlock Holmes legújabb idegizgató kalandjait dolgozta fel Conan Doyle az eddig tapasztalt mesteri ügyességgel. Az érdekesebbnél érdekesebb jelenetek hosszú láncolata a nagyszerű film, amelyet az összes fővárosok nagyobb moziszínházai hetek óta vetítenek páratlanul megnyilatkozó érdeklődés mellett. Az Apolló-színház szerdán és csütörtökön játsza a képet.

* A mozi szenzációja: Az elektromos ember péntektől kezdve megy az Apollóban. Ehhez fogható művet még nem produkált a kinematográfia.

Nem bővítik ki a vízvezetékét.

(A gépüzemigazgató programja. — A felelős személyek véleménye.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 28.

A tavó hűt folyamán a műszaki bizottság-
nak több napra terjedő ülése van tervbe véve.
Nagy, igen komoly, évtizedes jogos remények
megvalósítását vártuk a bizottságnak munkas-
ságától és a hogy az információkat mérlegel-
jük, ahogy a kezdeményezésre hivatottak nyi-
latkozatait hallgatjuk, ezek az ülések a remé-
nyek temetőjének készülnek. Azt hisszük, hogy
senki sem illehet hű remények, teljesíthet-
len ábrándok keltésével, ha a vízvezeték eső-
hálózatának kiterjesztését kilátásba helyezték,
amikor a város megnyerve a vízműpert, a mű-
veket ténylegesen is birtokába vette. Minden
arra illetékes tényező ezt ígérte egy évtizeden
át, a míg a per folyt. Igazán kétségbe kellene
essni Arad jövője felett, ha ennek a gondolat-
nak bármely oldalról is ellenzéke támadna. Ha
lenne olyan törvényhatósági bizottsági közgyű-
lés, amely a külvárosok vízellátását nem tartja
retormálándónak, akkor azt a törvényhatósági
testületet a közegészségügyi hatóságnak be-
kell eskutatnia. Mert az az epidemiáknak, a
piszeknek, a bacillusoknak, a néppusztításnak,
de nem a népnek a barátja. A hadvezetősé-
günk még az ellenséges földön, a meghódított
területen is legelső sorban vízvezetékét csinál,
mert az egészséges ivóvíz minden kultúra és
jóélet alapja. Aradi emberek tízezrei tehát jo-
gosan várják a városi vízmű egészséges vizét
és labba várják.

A műszaki bizottságnak a vízellátásért
felelős férfiak, sajnos, nem javasolják a
vízvezetési hálózat kiterjesztését. Súlyos
pénzügyi és technikai okok készítetik őket arra
— mondják ők — hogy azzal a népszerűtlen
programmal lépjenek a bizottság elé: ha-
lassza el a város a csőhálózat bővítést
a háboru utáni időkre, de most, azonnal
építtesse és szereltesse fel az új vízmű-
telepet.

Megkérdeztük Lócs Résző helyettes pol-
gármestertől, Zádor Imre gépüzemigazgatótól
és Nachtnébel Odón főmérnöktől, vajon mi a
vízmű-program, mit óhajtanak a sokszor tett
ígéretből megvalósítani és mindhármán,
majdnem egyhangzóan, azt válaszolták, hogy
egyelőre csak annyit, hogy a már meglevő háló-
zatot tennakadás nélkül és bőven akarják vízzel
ellátni. Ehhez a vízműtelep átalakítása szükséges.

A gépüzemigazgató véleménye az, hogy a
csőhálózatot most kibővíteni ólom hiányában
nem lehet. Még ha elhatározná is a törvény-
hatóság, akkor sem lenne megvalósítható, mert
csövek nem kaphatók, de főleg ólmot nem tud
szerezni a város. Már pedig nélkül nem lehet
vízvezetékét építeni. Ezenben a vízműtelepet
új gépekkel felszerelni lehet, az új kutat is el
lehet készíteni, mert a szükséges csövek már
itt is vannak. Hogy az új telep milyen rend-
szerű legyen, a leírt kell döntenie a bizott-
ságnak, mely elé három alternatíva kerül. A
telep fejlesztésének költségei körülbelül
négy-öt százezer koronára rugnak, mert
olyan méretűre van az új vízmű tervezve,
hogy a majdan kibővített hálózatot is táplál-
hassa kellő vízzel. A munka sürgős, mert a
nyári vízigyasztás zavartalanítását a mai gé-
pezettel nem biztosíthatja. A pénzügyi tizedet
nem okoz nehézséget, mert a vízműnek van
negyszázezer korona készpénze. Nyolcszázezer
volt, de negyszázezer koronát visszafizelték

annak az alapnak, amely a letétbe helyezett
egy millió hétszázezer korona kamatait éveken
át kölcsön adta. Ismeretes, hogy ennek a letéti
összegnek kamatait a per eldőltéig a vízmű-
társaság élvezte, míg a művek jövedelme a
várost, illetve a zárgondnokságot illtették. Ezt
a kamatvesztést most pótolták a felszaba-
dult és a város birtokába átengedett, időközben
felgyülemlett jövedelemből.

A főmérnöknek is az a véleménye, hogy
a csőhálózat kiterjesztését el kell halasztani a
háboru utánra, de a telep reformjával várni
nem szabad. Nem pedig azért, mert ő, mint
zárgondnok, már örökös rettegésben élt amiatt,
hogy a nyár folyamán egy éjjel tűz üt ki és a
vízmű nem tud száz köbméter vizet sem szol-
gáltatni. A csőhálózat kiterjesztése várhat,
sőt várnia is kell, mert különben meg-
drágítjuk a vizet. Ha most vásárolunk cső-
veket, akkor legalább százezer koronával többbe
kerül, mint béke idején. Lehet, hogy a be-
építési költségekkel együtt olyan sokba ke-
rülne a kiterjesztés, hogy 10-12 évig meg-
gátolná a vízdíjak leszállítását, sőt lehet, hogy
azok emelését tenné szükségessé. Már pedig a
miniszter direktve utasította a várost, hogy a
vízvezetékét, mint egészségügyi intézményt
kezelje és a vizárakat lehetőleg redukálja. A
külvárosokat egészséges és jó ivóvízzel el tud-
juk látni, ha Gáiban és Sarkadban egy-egy
közutat készítünk. A lakosság már az intelli-
genciának azon a fókán áll, hogy még télen
is elmegy a közutakhoz vizért és nem iszik
rossz, egészségtelen vizet. A közutak vize
éppen olyan jó, mint a vízvezetéké.

A műszaki bizottság bizonyára akeptálja
a felelős szakértők eme indokolását, mert
egyrészt kényelmesebb valamint nem csinálni,
mint drágán csinálni és odiumot magára vál-
lani, másrészt pedig a bizottság, amikor a gép-
üzemigazgatót a vízműreform terveinek elké-
szítésére utasította, majdnem programul adta
neki, hogy a csőhálózatot egyszó szó se
legyen. Miért legyen ő pápább a pápánál?

VIDÉK.

Elszigetelt állami népiskola. A kis-
jenői állami elemi nép- és ipariskola kedvezőt-
len tevése miatt normális időben is nehezen
és csak a rendesnél magasabb tuvardij mellett
közelíthető meg kocsival, de mióta a folytonos
esőzések következtében az a község kellő köz-
pontjában emelkedő iskola előtt elterülő és
évről-évre terjedő moesár a talajból felbu-
gyogó forrásokkal is bővül, az iskola kocsi-
val egyetlen irányból sem közelíthető meg.
Emiatt az iskolába a túlsó egy részét esős
időben a feneketlen sártól járhatatlan járdán,
de csak taligával lehetett beszállítani, míg az
elmaradt létszükségletet a közlekedési akadályok
miatt beszállítani sem lehetett. A fertőző baci-
lusok és az ezeket terjesztő szunyogok milli-
árdjait tenyésztő bekanyártól messziről vízító
belvíz levezetésére az ármentesítő társulat osa-
tornát ásatott a Fehérkőröshöz, de mert a
folyó a rendesnél magasabb vízállása miatt a
zsipek el vannak zárva, a visszatérő víz
mindjobban szétarad és nemcsak a közlekedést
akadályozza a járási szőkhely egyik legforgal-
masabb helyén, hanem veszélyezteti a körü-
lások és a tanyái-nyuság egészségét is.

Milliók ármentesítő csatornázás a Lunkaságon

(Az aradmegyei ármentesítő társulat
közgyűlése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 28.

Az aradmegyei ármentesítő és belvízszabá-
lyozó társulat még a kilenvenes évek derekán
elkészítette a Fehér és Fekete Körös menti
belvízrendezési terveit s azokat az elmúlt évti-
zed elején jelentékenyebb részben ki is
építette.

Az építkezés folyamán éppen a száraz évek
periodusa uralkodott, aminek következtében a
munkálatok jelentőségét és elkerülhetetlen
szükségességét a társulat érdekeltségének tag-
jai közül csak kevesen tudták felfogni. Így
történt, hogy amikor 1904-ben a Leveles, Ka-
lácsa, Okros, Beniszl és Szartos patakokat,
valamint a Lunkoza és Talmács eret a társu-
lat ártere felett fellegő csermő-feketetői osa-
torna, valamint a Töz balparti belvíz-levezető
főcsatornák a gyulavarsándi és Tamáshidai-
esárdazugi szivattyu telepekkel együtt kiépül-
tek, a még hátra maradt s az egész munkálat-
nak költség tekintetében csaknem egyharmadát
képező Töz-Szártos csatornázás kiépítésétől az
érdekeltség huzódzott s a Töz-Szártos csator-
názás tervezete megoldatlanul maradt.

Az utóbbi esapadékokban durább évek nyi-
vánvalóvá tették, hogy mennyire létkérdése
volt az aradmegyei ármentesítő társulat érde-
keltségének, hogy a belvízrendezés kérdését
legalább jelentékeny részében megoldotta, de
nyilvánvalóvá tették a Töz-Szártos csatornázás
elodázásának kétségbeesítően káros hatását is,
mert a Töz-Szártos csatornázás megoldatlan
állapotához a béli püspöki uradalom Béli-sza-
bályozási munkálatainak súlyos következmé-
nyei is hozzájárulván, a Töz mentén évről-évre
és évenként többször is ismétlődőleg mintegy
15000 kat holdnyi területet borít el a Béli és
Töz árvizével s egy-egy évben többszörösen
több kárt szenved a Töz menti érdekeltség,
mint amennyibe az egész Töz-Szártos szabá-
lyozásának megoldása került volna.

1913-ban már türethetlenné váltak itt
az állapotok s ugyaz es ében az érdekeltek
valóságos feljajdulására el is határozta az
aradmegyei ármentesítő társulat az 1905-ben
elodázott munkálatok végrehajtását. De az ak-
kori rossz pénzügyi viszonyok lehetlenné tették az
elhatározás megvalósítását. A rossz pénzügyi
viszonyokat pedig a világháboru követte s így ez-
ideig tétlenül kellett nézni millió és millió ko-
rona értéknek pusztulását.

Ez évben végre a kedvező harséteri és
pénzügyi viszonyok lehetővé tették, hogy a
kilenvenes években alig fél millió koronában
előirányzott, de a mai munkás viszonyok mel-
let 4-5-ször annyiba kerülő munkálatra szü-
sége összegből egy millió kétszázezer ko-
nás kölcsön a Magyar Földhitelintézettől tel-
vétessék. A kölcsön felvételét a Magyar Föld-
hitelintézet eléggé súlyos feltételei mellett a
társulat vasárnap Kisjenőn megtartott közgyű-
lése az érdekeltségnek még soha nem tapaszt-
alt részvételével egyhangúlag elhatározta s
így a munkálatok meg ez év tavaszán meg-
indulnak.

A munkálatokkal kapcsolatosan és előre-
láthatólag csaknem egy időben meg fog in-
dulni az aradmegyei ármentesítő és belvíz-
szabályozó társulat által felsőbb megbízás foly-
tan tervezett s a Béli-Lős patakok árvizeinek

(mintegy 10 millió köbméter vízmennyiségnek) a béli püspöki uradalom területein szándékolt tározásra vonatkozó munkálatoknak kivitele is, amely munkálatokkal a Fehér- és Fekete-Körös közötti, valamint a Tíz-menti belvíz és ármentesítési munkálatok teljes befejezést nyernek.

A közgyűlés feszült figyelemmel és érdek-

lődéssel hallgatta a nagy gondtal és pontossággal kidolgozott terv végrehajtására vonatkozó munkálatokról az igazgató főmérnök által elmondott érdekes fejtegetéseit és jól megérdemelt óvációban részesítette az alapos munkálatokot. Ujj János kir. tanácsos igazgató főmérnököt és két méltó munkatársát: *Biszdorfer Gyula* és *Schmidt Elek* főmérnököket.

A Dardanella-hadsereg rémuralma Egyiptomban.

(Lezúllott francia, fegyelmetlen ausztráliai csapatok. — Háború „Jeruzsálem felszabadításáért“.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 28.

A Berliner Tageblatt luganói tudósítója írja: Hónapok óta nem érkeztek autentikus hírek Egyiptomból. Egy svájci ember azonban, aki előbb Egyiptomban, majd hazautaztában Como-ban élte mint „kém“ az entente börtöneinek gyönyörűségeit, olyan tényeket mond el, amelyek élesen bizonyítják, hogy a Nílus országában még mindig hihetetlen állapotok uralkodnak.

Egyiptomban még most is az ausztráliai szoldateszka az ur, amelyről az angol hatóságok ép úgy félnek, mint a többi európaiak, vagy a benschülöttek. Tudni kell, hogy az ausztráliai csapatok ép úgy, mint a velük rokonlélek kanadaiak, nagyjából akasztófa alá való csirkefogókból állanak, elbocsátott tegegyencekből és hasonló alakokból. Szociálisuk abból áll, hogy egész nap isznak, aztán részegen veszélyeztetik az utcákat a biztonságot, betörnek a kávéházakba, vendéglőkbe, tele eszik és isszák magukat, a szután fizetés nélkül távoznak. És a tulajdonos örül, hogyha nem jár úgy, mint már igen sok görög és olasz (a szövetséges olaszoknak sincs jobb dolguk, mint a gyűlölt görögöknek) és nem kap pár késszurást oldalába.

Nagyon pórul járt nemrégiben több előkelő görög család, akiknek lakásuk az angol tisztaktól lakott Windsor szálló közelében volt. Butorait kidobálták az utcára, ott szétforgácsolták, a máglyába rakták azokat. Az égő máglyát az ausztráliai csapatok táncolták körbe. Ez aztán a derék ausztráliaiakat annyira levidította, hogy tisztjeiket átölték, tréfaból parancshajukat dobálták fejükre és végül is őket is besodorták a táncba. Végre angol rendőrség érkezett a helyszínre, a rendet akart csinálni, de vissza kellett vonulnia, mert az ausztráliaiak lámadólag léptek fel velük szemben. Ugyanígy jelentek játszódottak le különben Kairóban is.

A szerencsétlen Dardanella vállalkozás végleges kudarc óta az ausztráliai csapatok teljesen demoralizálódtak. Ok minden zsebükben egy-egy whisky üveggel vonultak a harctérre, a idegcsókkal, vagy teljesen tébolyodottan tértek vissza. És a nép látja és jól megjegyzi magának ezt. Az arabok tömegszámra láthatnak az utcákon angol katonákat, amint a járólétkől pálinkára pénzt koldulnak. Az angol hatóságok annyira félnek katonáiktól, hogy nagy büntetés terne alatt tiltották meg, hogy valaki tőlük cipőjüket, bőrvöket, vagy uniformusukat megtegye, holott sokkal egyszerűbb lett volna a katonáknak megtiltani, hogy holmijaikat eladogassák.

As elkényesztetett ausztrálialakkal szemben keserves dolguk van a franciáknak. A Dardanella akcióiból teljesen lerongyolódva, lezúllva kerütek ide vissza. Szegény özölgők, akiket meg ezen felül az

angolok a legszegényesebb módon dirigálnak. Az angolok a szó teljes értelmében megmutatják nekik, hogy ők az urak és a franciákat csak eltűrik Egyiptomban. Pedig a franciák kitógástalanul viselkednek a rendkívül sokat szenvednek az angolok igazságtalansága és tiranizmusa folytán. „Ha Franciaországban tudnák — mondotta nekem egy francia katona — hogy velünk Egyiptomban hogy bántanak az angolok, a nép dühében felzadna az angolok ellen“. Jellemző, hogy soha egy angol katona sem tiszteleg a francia tiszteknek.

A hadi helyzetet a benschülöttek sokkal jobban ismerik, semmint azt az ember gondolná és semmint az az angoloknak tetszene. Minden kórház és lazarett tele van a sokszor megtörtént, hogy a sebesülteket és beteget a nyílt utcán voltak kénytelenek az angolok elhelyezni. Amit az angolok kolosszális védelmi előkészületeiről beszélnek, az részben tulszár, részben pedig direkt hünyög. Így például, hogy a néppel elhitessék, hogy rendkívül sok katonaság van Egyiptomban, gyakran ugyanazon napon többször egymásután vonultatják végig egy és ugyanazon csapatot más-más irányba, vagy uniformással ugyanazon az utcán. Ami a szennuszaiak állítólagos leverését illeti, az svindli, amit minden egyiptomi jól tud. Az angolok egyedül Mariutt-nál bétezer embert vesztek. Ha a szennuszaiakat itt, vagy ott vissza is szorítják, másutt ismét felmerünek a keservesé teszik az angoloknak a szép egyiptomi napokat.

Nagyon tanulságos dolog, hogy akarják megnyerni az angolok az Egyiptomba menekült zsidókat: hadseregük számára. Elhitetik velük, hogy Törökországgal azért viselnek háborút, hogy Jeruzsálemet felszabadítsák és visszaadják a zsidóknak. Alig öltöztették be azokat, akik ezt elhittek, már is vitték őket a Dardanellákhoz, a hol ezrével pusztultak el.

A titkos írás eltiltása. A hivatalos lap mai száma közli a kormány rendeletét a titkos ténták, avagy titkos írásmód, vagy írásjelek ismertetését tartalmazó, vagy ilyenek alkalmazásával készült sajtótermékek, iratok és ábrázolatok terjesztésének eltiltásáról. A rendelet szerint tilos akár árusítás, akár ingyenes szétosztás, közszemlére kitétel, nyilvános helyen való elhelyezés vagy szétküldés útján, vagy bármely más módon terjeszteni olyan sajtóterméket, iratot, vagy ábrázolatot, amely titkos ténták, avagy titkos írásmód vagy írásjelek ismertetését tartalmazza, vagy amely titkos ténta, avagy titkos írásmód, vagy írásjel alkalmazásával készült. Aki a rendelkezést megszegi, két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Az Ingatlanforgalmi és Parcellázó Bank közgyűlése.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 29.

A legfiatalabb aradi pénzintézet, az Ingatlanforgalmi és Parcellázó Bank tartotta Leopold Zsigmond intézeti elnök vezetése alatt rendezés évi közgyűlést, melyen a részvényesek meleg elismeréssel vették tudomásul a már is biztos alapokon fekvő intézet múlt évi üzleti sikerét, mely méltó eredménye annak a munkálkodásnak, melyet vezetéség Bing Hugó vezérigazgatóval az élen kifejtett.

Leopold Zsigmond nyitotta meg a közgyűlést, miután megállapította annak határozatképességét. A jegyzőkönyv vezetésére Oppenheimer Rezső főkönyvelőt és annak hitelteljesítésére Tóth József és Schreier Viktor részvényeseket kérte fel. Megállapította, hogy a közgyűlés előtt huszonöt részvényes 615 részvényt tett le és a közgyűlésen megjelent részvényesek 342 részvényt képviselnek. Ezután az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentésének felolvasására Bing Hugó vezérigazgatót kérte fel.

Az igazgatóság jelentése a következőket mondja:

— A rettenetes világháború, mely sajnos az 1915. év egész folyamán megszakítás nélkül folyt, tevékenységünket a múlt évben is majdnem teljes mértékben megbénította. Az ingatlanok adásvételére országsszerű szünetelt, az építkezési tevékenység a minimumra redukálódott, a töközött behívások következtében még a földet hasznosításra kiadása is nagy nehézségbe ütközött. Így földterületeinket ezen utóbbi körülmény elhárítására irányítottuk és sikerült is összes földünket — habár redukált árak mellett is — az újabb gazdasági évre is bérbeadni. A múlt évben bonyolítottuk le a Zimándi dűlő 3. számú telkünkre a Mozdonyvezetők Országos Központi Bankja Részvénytársasággal kötött elővételi ügyletünket, amennyiben a bank 16 parcellát megvásárolt tőlünk a parcellákon 12 igen esinos lakóházat épített mozdonyvezető ügyfelei részére. A viszonyok jellemzésére említjük fel, hogy ezen építkezés majdnem felét tette ki az Arad városában 1915. évben eszközölt összes lakóház építkezéseknek.

A nyereség felosztására vonatkozólag az igazgatóság a következőket hozta javaslatba:

— Az 1915. évi mérleg szerinti tiszta nyereség az előző évről áthozott 18,884.29 K-val együtt K 23,399.95 mely összeg nem érvényes a részvénytőke 5%-át, annak felhasználása iránt alapszabályaink 38. §-a értelmében a közgyűlés határoz, mire vonatkozólag van szerencsénk a következő előterjesztést tenni: Állapítsák meg a felügyelő-bizottság tiszteletdíjaként 1915. évre K 750.— Vezetéssék át az 1916. évre K 22,649.95.

A felügyelő-bizottsági jelentés elhangzása után a közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette, a nyereség felosztására vonatkozó indítványt elfogadta és a szokásos felmentvényt megadta. Ezzel, miután a tárgysorozat kimerült, a közgyűlés az elnök elzetésével véget ért.

AZ ARADI KOZLONY telefonaszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — 161
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Irodma	— — — — 141

Románia német mozdonyokat kap.

(Nincsen szó román aktivitásról. — Éhezik a szegény néposztály Romániában.)

— Távirati tudósítás. —

Bukarest—Bern, március 28.

A Secolo jelenti Bukarestből: Ma hivatalosan közzétették, hogy Németország megengedte, hogy a háboru előtt rendelt harminc mozdonyt elszállítsák Romániába.

Románia katonai hatalma határidőhöz kötött.

Bern, március 28. A „Journal des Debats” bukaresti távirata szerint az „Adeveru” konstatálja, hogy szó sem lehet arról, hogy Románia egyhamar akcióra lépjen. Románia katonai hatalma határidőhöz van kötve és ugyan csak számolni kell azzal, milyen csapatok és mennyi municio áll rendelkezésére. Bratianu megveti az érzelmi pontokat és az a meggyőződése, hogy a nemzetközi viszonyoknak csak a józan számítás lehet az alapja.

Szabadságolások a román hadseregben.

Bukarest. A Politika jelentése szerint a hadügyminisztérium a behívott tartalékosok sorozatos szabadságolását tervezi. A szabadságolások a görög-keleti husvéti ünnep alkalmával kezdődnek és fokozatosan meghosszabbítják azokat, hogy a földművesek a mezei munkát elvégezhessék. Ezen a héten fogják nyilvánosságra hozni az újonnan kinevezett tábornokok nevét a főbb parancsnokságokban történt személyi változásokat.

Munkástüntetések a romániai drágaság ellen.

Bukarest. Vasárnap délelőtt a munkások ismét nagy tüntető gyűlést tartottak, hogy az elviselhetetlen drágaság ellen tiltakozzanak. A munkások reggel nyolc órakor a régi Lyceumban gyülekeztek a több szónok felszólalása után táviratot küldtek Bratianu miniszterelnöknek és Constantinescu miniszternek, amelyben felszólították őket, hogy léptessenek életbe szigorú intézkedéseket, mert a szegényebb néposztály már nem tud élelmiszert beszerezni. A gyűlés után a munkások vörös lobogó alatt a szabadságszobor elé vonultak, ahol több beszédet mondtak. Innen küldöttség ment a polgármesterhez, a klt ismét megkérték, hogy energikusan lépjen közbe a kormánytól az árdrágítók ellen s egyben intézkedjék, hogy a városba több élelmiszert és árucikket hozzanak. Brailában is nagy munkásgyűlés volt, amelyen szintén a türelmetlen élelmiszeri viszonyok ellen szólaltak fel. A romániai kereskedők azzal védekeznek, hogy nem tudnak árut kapni a ami kevés áru van, azt óriási nehézséggel, s csak igen drágán tudják megszerezni. Az élelmiszerek drágaságát román mérték szerint kell venni, mert például egy kiló marhahús maximális ára ma is csak kilenven fillér. A félhivatalos Vittori azt tanácsolja a közönségnek, hogy az árdrágítókát bojkottálja.

Filipescu hiába járt Pétervárott.

Bukarest, március 28. Filipescu, aki most ért haza Oroszországból, feltűnő módon hallgat és utjának eredményéről senkinek sem

akar nyilatkozni. Azt hiszik, hogy a román intervencionisták vezére Oroszországban súlyos esakódásokon ment keresztül, még pedig nemcsak Oroszország katonai helyzete szempontjából, hanem a vezető orosz körök hangulata miatt is. Ezek Oroszország mostani kedvezőlen helyzete mellett sem hajlandók nagyobb engedményeket tenni Romániának és Románia beavatkozásáért csak bizonyos méretekelt követeléseit készek teljesíteni. A higgadt közvélemény Románia békeje szempontjából nagyon üdvösnek tartja, hogy Filipescu személyesen volt Oroszországban, ahonnan két héttel előbb tért haza, mint tervezte. Mindenesetre nagy érdeklődéssel várják Filipescu nyilatkozatait.

A Buxtonok Romániában.

Zürich. A Buxton fivérek, a londoni Balkan-szövetség vezérei agitációs körutjukban Atnénba érkeztek, ahonnan Romániába utaznak.

Anglia Zeppelinek tavaszi támadásától remeg.

(A pilóta-képviselő a légi védtelenségéről. — Százezer gépes légi flotta.)

az a hír közölte tudósítást.

Arad, március 28.

Az angol sajtóiroda ugyan újból-újra szigorú ukázokban tiltja meg, hogy az angol lapokat külföldre szállíthassák. Egyes lapokat, amelyek elég szelíd, vagy elég véres szavak ahhoz, hogy a külföldet Anglia belső hangulatáról informálhassák, maga a sajtóiroda szállít ki külföldre. A Daily Mail nem tartozik ezek közé a lapok közé, azonban időnként mégis sikerül belőle egy-egy példányt a semleges Hollandiába átjuttatni. A Daily Mail cikkeiből szótán kiviláglik, hogy Anglia igazi hangulatát nem a Cadorna londoni látogatását nagy dícsőszókkal körülzengő ujeágok fejezik ki, mert a derék briteket egészen más kérdések foglalkoztatják, mint Cadorna szemléltetésének megmagyarázása és méltatása.

A Daily Mail a legutóbbi időben állandóan két kérdéssel foglalkozik, azaz a két kérdéssel, amely a legtöbb gondot okozza London és a keleti partok lakosságának. A szókimondó angol lap nem is mulaszt el egy napot sem, hogy olvasói elé ne tárja est a két kérdést:

— Hogyan védekezünk a légi támadások ellen?

— Miként meneküljünk abból a helyzetből, amelybe Derby lord sodort, aki nőtelen férfiak elegendő számban bevonulását ígérte meg?

Az utóbbi kérdés elárulja, hogy emberanyag dolgában nagy bajok vannak Kitchen lord armádlájában. „Nem is szép a Kaiser-től — írja satirikusan a Daily Mail, — hogy nem akarja bevárni tétlenül a nyugati hadsereget, amíg a nőtelen brit katonaköteleseket összetrombitálják és nem törődik azzal a fontos felszólítással sem, amelyet Derby lord Asquith-hoz és Long-hoz intézett az erőszakkal behívott nők férfiak hazabocsátása ügyében.”

A Daily Mail ezután azt hangoztatja, hogy a kabinet köteles végre is fevilágosítani nyíltan és őszintén a nemzetet három kérdéssel, arról, hogy hány katonára van szüksége Angliának, hány embert szerzett a Derby lord toborzó komédiájával és végül: a még hiányzó emberanyagot hogyan akarják előteremtetni. Akik felelős helyről eddig ezekben a kérdésekben nyilatkoztak, annyira ellentmondtak egymásnak, annyit beszéltek összevissza; hogy egyszer már okosabb szót szeretnének hallani az angolok.

Ugyanazok a Daily Mail az egyetlen lap, amely kíméletlen őszinteséggel tárgyalja a légi háboru kérdését. Az alsóházban Pemberton Billing hosszú beszédben szolt nemrég arról, hogy az angol repülőket az angol kormány a rendelkezésükre adott gépekkel öli meg. A legtöbb angol lap pár szót közölt a beszédből, csak a Daily Mail szorította be papírhiány miatt összezsugorodott számu hasábjába az egész beszédet, amely éles, de amellet egészen őszinte kritikája Anglia légi haroképességének.

— A kormány tétlen, ha tesz valamit, csak kapkod és bizottságokat küld ki. Bizottságokat, amelyekben ügyvédek és egyéb a repüléshez nem is konyító emberek tanácskoznak légi védelmünkről. Az angol repülőgépek rosszak, megbizhatatlanok. Maguk a pilóták is tudják ezt és ezért kedvetlenül szállnak fel. Sok angol tisztet és katonát, akik repülőgépen haltak meg, maga az angol kormány gyilkolt meg. Ugyanígy csapnivaló rossz az angol admirális repülő szolgálata is. Ha tengeri csatára kerülne a sor, az angol flotta vaktában harcolna, míg a nagyszerű hidroplán rajokkal rendelkező német tengerészet száz szemmel látná végig az angolok tengeri harc-vonalát.

Nagyon érdekesek Pemberton Billing végső konkluziói. Pemberton maga is repülő, sőt az alsóházba egyenesen mint a repülés kérdéséhez értő szakembert választották be.

— Nemzeti existenciák — állítja a pilóta-képviselő — a legközelebbi kusz esztendőben a levegő ocaánján nyugszik. Ot-tíz éven belül hamzogni fognak a repülőgépek a levegőben. Nem adok tíz esztendőt arra, hogy egyik, vagy másik országa a világnak százezer, kétszázezer repülőgép felett rendelkezik és ezzel a gigászi légi flottával fenyegethet mindent. Gondoljunk arra a nyugtalanságra, amelyet egyetlen Zeppelin megjelenése okoz nálunk: megakad minden forgalom, az ország szociális élete összezavarodik, az emberek örületes pánikban futkosnak, pincékben bujkálnak. Valahányszor a sötét londoni utcákon végigmegyek, erősen érzem, hogy azt a fenyegető veszélyt, amelyet a Zeppelineknek köszönhetünk, a háboru után sem feledhetjük el. A németek minden peroben újra jöhetnek és biztosra veszem, hogy csak a kedvező időjárást várják, azután ismét támadnak talán még borzasztóbb eredményeket, mint eddig.

Oldalakon keresztül így beszél az angol képviselő Anglia védtelenségéről és a Daily Mail arra való hivatkozással publikálja a beszédet, hogy az angol nép hangulatának akar kitejezést adni.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hír-lap. Az „ARADI KÖZLÖNY”-t a táborba minden arad! katona olvassa.

HIREK.

Sikert értünk el a görzi hídfőnél.

— Vátozás a Salandra kabinetben. —

Távirati tudósítás.

Bécs, március 28.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A délnyugati harcúterén heves harcok fejlődtek ki a közönséges helyi támadással újabb sikert értünk el az Isonzó-fronton: az ellenség elűzésével ismét területet nyertünk Görz előtt. A karinthiai szakaszon, a Plöcken-szoros vidékén, minden ellenséges támadással szemben megtartottuk a korábban elhódított területet. A tiroli fronton a mérsékelt ágyúharc tovább folyik.

Zürich, március 28. A milandói lapok jelentése szerint a Salandra minisztérium elhatározta, hogy a miniszterelnöknek Párisból való visszatérése után a kamara elé javaslatot terjeszt a hadi hitel fölszámolásáról. Hír szerint két milliárd líra újabb kölcsönt kíván a kormány, amelyet az eddigi hitellel megazabott célok keretein kívül használ fel.

Zürich. A Messenger bejelenté, hogy Salandra kamarái győzelmének ellenére a kormányban lényeges változások lesznek és osztrák párisi konferencia eredményeit várják be. Egy nagy nemzeti minisztérium alakítását tervezik.

Bern. A Matin jelenti Athénből: A görög kamarában egy epiruszi képviselő kérdést intézett a kormányhoz, hogy igaz-e a hír, hogy az olasz seregek megszállták a Teppalihez vezető utakat. Kijelentette, hogyha a kormány erre nem képes, úgy az epiróták majd maguk védik meg földjüket. Skuludisz miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy az olasz csapatok csakugyan előrenyomultak a görög területen és elfoglalták Feketeát, de a görög parancsnok huszonegy órai haladékot adott nekik arra, hogy visszavonuljanak a görög területről. Az olasz csapatok a határidő leteltével elhagyták a görög földet.

— Bosznia küldöttsége a királynél. Bécsből jelentik: A király ma délelőtt tizenegy órakor boszniai küldöttséget fogadott, amelynek élén Sarkotis tábornok, katonai kormányzó, Bosznia-Hercegovina lakosságának hűségét és hódolatát tette le a trón számolya elé. A király válaszában hangsúlyozta, hogy eme tartományok fiai vitészségükkel kiérdemelték a királyi köszönetét. A közös gondok és harcok, valamint a győzelmek, mondotta a király, elválaszthatatlanul összekapcsolták Boszniát és Hercegovinát az uralkodóházzal. A mindenhatóba vetett szilárd bizalommal az eljövendő békeévek egyetértő és gyümölcsöző munkáját reméli. Viharos órákban részesítette a küldöttséget az uralkodót, aki ezután számos tagot megszólításával tüntette ki.

— Kifünetések. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatai elismeréséül Zima Tibor népfelkelő főhadnagyot ismételten a signum laudissal, míg Varga Károly 38. gyalogezredbeli tizedest az ellenséggel szemben tanúsított különösen kötelességű szolgálatai elismeréséül a vitézségi érem szalagján viselendő ezüst érdemkereszttel tüntette ki.

— Fém tárgyak használatának határideje. A polgármesteri hivatal közhírré teszi, hogy a hadsereg részére igénybe vettnek kijelentett fém tárgyak igénybevételére, illetőleg szabad rendelkezésére vonatkozólag megállapított határidő július hó 31-ig meghosszabbításra nyert.

— Bevonulnak a 46 és 47 évesek. A városi katonagyosztály bevonulási hirdetménye szerint a népfelkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. illetve az 1915. évi II. törvényeikk alapján történt behívása folytán az 1868. és 1869. évben született, továbbá a népfelkelésről vagy a hadiszolgáltatásokról szóló törvény alapján kirendelt (igénybevett), de ezen szolgálathoz időközben e bocsátott összes 1865–1897. évi születésű magyar állampolgárok (munkások, kocsisok, hajcsárok, stb.) ha a megtartott népfelkelési bemutatón szemlén, népfelkelési felülvizsgáláson, pótszemlén vagy utószemlén népfelkelési fegyveres szolgálatra alkalmasnak találattak, 1916. évi április 5-én (legkésőbb délelőtt 11 óráig) — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfelkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő, illetve cs. és kir. kiegészítő kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Mindazok, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) lent megjelölt napig besorozattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra szintén 1916. évi április 5-én kötelesek bevonulni. Ezzel az utolsó be nem hívott két évfolyam is fegyver alá áll a „öregek” közül most már senki sem marad ki.

— Hadimunkára kirendeltek felmentését a polgármester utján kell kérni. Várjassy Lajos polgármester a honvédelmi miniszter rendelkezéséből kifolyólag közhírré teszi, hogy a hadimunkára kirendelt egyének felmentése, vagy felváltására irányuló kérvények érdekeltek, vagy azok hozzátartozói által nem közvetlenül a m. kir. honvédelmi minisztériumhoz, hanem a polgármesteri hivatalhoz nyújtandók be.

— A kiegyezés előkészítése. Budapestről jelenik. Azok a tanácskozások, amelyek a pénzügyminisztériumban tegnap kezdődtek meg és az egész napot igénybe vették, ma délelőtt folytatódnak. A mai tanácskozáson is a két pénzügyi, kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszter, továbbá ezeknek a minisztériumoknak államtitkárai, illetőleg osztályfőnökei és számos szakelőadó vett részt. A tanácskozások, amelyek ma délutánra valószínűleg egyelőre befejeződnek, egy későbbi időpontban folytatódnak.

— Juansikkai lemondott a kínai császárságról. Bécsből jelentik: A kínai nagykövetség Pekingből hivatalos táviratot kapott, amely szerint két tartomány visszautasította a monarchikus államformát és ennek következtében Juansikkai lemondott a trónról, mert a törvény értelmében csak egyhangú választás esetében fogadhatja el a koronát.

— Halálozás. Szécsényi Széchenyi Kázmér nyugalmazott uradalmi számtartó tegnap nyolcvanhat éves korában meghalt. Temetése holnap, szerdán délután három órakor lesz a Perényi-utca 20. számú házban.

— Mirkó montenegrói herceg betegsége. Bécsből jelentik: Mirkó montenegrói herceg régi betegsége kiújult. A herceg Podgorica melletti villájából orvosai tanácsára valószínűleg gyógyúrdőre utazik.

Budapestről jelentik: A Pester Lloydnak jelentik Bécsből: Mirkó herceg Bécsbe szándékozik jönni, hogy specialistákkal konzultáltsa magát. Orvosa elkíséri és együtt fogja kezelni a bécsi orvosokkal.

— A vak katonáknak. Grünwald Lillike és Erzsike dr. Adler Imre ravalára szánt koszorú megváltása címén tíz koronát küldött be szerkesztőségünknek a vak katonák részére. A pénzt rendeltetési helyére juttattuk.

— Az ötletes zászlós. A minap a harc tériől érkezett haza rokonai látogatására ez a zászlós, aki a háború kezdete óta teljesít szolgálatot a fronton. Ismerősei az utcán és má helyeken annyira elhalmozták a fiatal katonák kérdézőkódéseikkel, hogy attól kellett tartania, hogy rövid szabadságából vajmi keveset tölthesse a rokonai körében. Hogy a hiábavaló kérdézőkódéseknek elejét vegye, kartonlapocskákat nyomtatott és mihelyt valaki érdeklődő megszólította, az illetőnek a markába nyomott egy ilyen kártyát, melyen nyomtatásban adta meg a következő feleleteket:

I. 1916. március 16-án délelőtt 9 órakor érkeztem meg 2 órai késéssel.

II. Köszönöm, jól vagyok.

III. Tizennégy napi szabadságon vagyok itthon.

IV. Az orosz harctérről jövök, a wolhyniai frontról, többet nem szabad elárulnom.

— Koszorúmegváltás. Rosenberg Arnold és neje, Adler Imre dr. emlékére 20 koronát adakoztak a Weitzer János-utcai kórház részére, mely összegért köszönetet mond a vezetésnek.

— A háború jósai. Egy német újság megállapítja, hogy a korábbi háború idétartamára vonatkozó jóslások nagyobb részt nem váltak be. Mikor a francia-angol háború kitört, Pitt vonakodott hosszabb időre szóló előkészületeket elrendelni. A történelem azonban megmutatta, hogy állásfoglalása teljesen helytelen volt. A háború a hadviselések egész sorát vont maga után és körülbelül hat esztendőig egyfolytában tartott a küzdelem. A török-angol-országi háború idején általános volt a vélemény, hogy a Szabasztopol elleni roham egyezkedés végéig veti a küzdelemet. A vár azonban egy évnél tovább állott ellen és a szövetségesek erőt és segélyforrásait alapos próbára tette az ostrom. Az angol jósok a bur háború idején is megállapították, hogy a burok egy hónappal tovább nem harcolhatnak. A valóság azonban itt is egészen másként festett. Arra az optimizmusra, amely a háború profétáit jellemzi, legtipikusabb példa az északi és déli amerikai államok között kitört háború. Akkoriban azt hitték, hogy a Richmond előtti csata eldönti a küzdelem egész sorsát és a háború legfőbb kilencven napig tarthat. A jelenlegi világháború kitörése alkalmával is a közönség kilencven százaléka meg volt győződve, hogy a nagy összecsapás három-négy hónappal aligha lehet hosszabb.

— Annuska nem jött Aradra. Az esti lapok — a pesti esti lapok — meglehetősen rágódnak és szorgalmasan hívják haza Nagyváradra Aradról Annuskát, aki miatt csüggyek lett egy fállábu rokkant hős. „Kulcsár József egy amputált lábu cipészsegéd a ki a Teleki-utca 44. száma alatt egy régi, rozsdás revolverből négy golyót röpített a mellébe. A cipészsegéd, akit az egyik golyó szíventalált, szörnyethalt. Egy hátrahagyott leveléből kitűnik, hogy a szánalomraméltó ember, szerelmi bánatában követte el végzetes tettet. Szerelmes volt a háziasszonya leányába, aki azonban nem akart feleségül menni a szegény nyomorékhhoz.” Eddig egyik nagyváradi lap közlése szerint a nagy esemény. Annuska azonban — bár csakugyan nem akart térjhez menni a szerelmes és fállábu cipészhez — nem jött Aradra.

— Letartóztatták Mercier biboros titkárját. Brüsszelből jelentik: Mercier bibornok titkárát, Loncint tiltott hírszolgálat-közvetítés miatt letartóztatták.

— A tengerivásárlás és a törvényhatóság. A kormány rendeletet bocsátott ki, amelylyel a törvényhatóságok részére való tengeri vásárlás megengedéséről intézkedik. A rendelet szerint takarmányosági és hízalási szükségletre kizárólag és közvetlenül a termelőtől a ennek szabad rendelkezés alatt álló készletéből törvényhatóságok is vásárolhatnak tengerit. A földmivélsügyi miniszter a belügyminiszterrel egyetértőleg egyes törvényhatóságoknak kérelmekre, indokolt esetben, ha a hízalás nem nyereszkesedés, de a közönség élelmezésének biztosítása céljából szükséges, engedélyt adhat arra, hogy a tengerit a saját sertéseik, vagy az egyébként rendelkezésük alatt álló sertések hízalásának céljára olyan törvényhatóság, járás vagy község (város) területén is vásárolhassanak, ahol a földmivélsügyi miniszter rendelete alapján a rekvirált tengerikészletek átvétele még nem történt meg. A vásárló törvényhatóság köteles a megvásárolt tengerimennyiség felét a vételtől számított nyolc napon belül a Haditermék Részvénytársaságnak közlésekre megvételre felajánlani. A megvásárolt tengeri elszállításához szükséges szállítási igazolvány kiadása iránt a földmivélsügyi miniszter intézkedik.

— Tölgy- és cserzőanyag munkások felmentése. Varjassy Lajos polgármester közli hírré teszi, hogy a honvédelmi miniszter rendeletével a tölgy és tenyőkéreg, valamint a cserzőanyag kitermeléséhez szükséges munkásoknak a katonai, illetőleg népiölkelési szolgálat alól a folyó évi termelési időszakra való felmentése, illetőleg hadifoglolyoknak az említt munkákra való rendelkezésre bocsátását elhatározták. Érdekeltek a felmentések kieszközölés körüli eljárásra néve a polgármesteri hivatalban nyerhetnek felvilágosítást.

— Ongyilkos kísérlet. Ma délután öt óra tájban a vársztány innenső oldalán V. C. tizenöt éves első osztályú kereskedelmi iskolai tanuló ongyilkossági szándékból kétszer halántékon lötte magát. Az ongyilkost a mentők életveszélyes sérüléssel szállították be a kórházba, ahol eddig nem lehetett kihallgatni. Hogy a fiatalember miért lett ongyilkos, azt senki sem tudja. Anyjának levelet hagyott hátra, melyben elbucsuzik és arra kéri, hogy bocsásson meg neki, de ongyilkosságának okáról semmiféle említtést nem tesz és azt hozzátartozói nem is sejtik. Az ongyilkos fiatalember jó tanuló volt, de roppant érzékeny és zárkózott természetű.

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakkiskola Zitter és Hollós cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

— Alkalmi olcsó árak a Fischer áruháznál. Jó minőségű fehér vagy színes férfi ing darabja 7 korona, egy nyúlászor kemény, kalap 7 korona, fekete finom edelweis harisnya 2.50 kor., gyermek patent és cérna harisnyák 1.50 kor.-tól 3 koronáig. Megérkezett a gyönyörű matróz sapkák és leányka kalapok 3 koronától 7 koronáig. Egy férfi vagy női overs selyem ernyő 7 korona. Fischer Nagy aruháza. 271

— A kiadóhivatal izenete. A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsék be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, mely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

— Uzleti könyvek, u. m. strazzák, főkönyvek és irodai cikkek Kerpelnél. 247

— Gyermek-kocsik, gyermek-székek csak Fischer nagyáruházában 10 koronától 150 koronáig.

— Papírárukból nagy engedményt nyújt viszonteladókknak Kerpel papírnagykereskedése. 198

Magyarország idegenforgalmi központ.

(Idegenzarándoklás a magyar harcterekre.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, március 28.

Már néhány hete került felszínre a hír, hogy Németország kezdeményezésére tárgyalások indultak meg német, osztrák és magyar közös idegenforgalmi akció iránt. A nevezetes ügyről a következő hiteles felvilágosítást kapjuk:

— Két akció is van folyamatban. Az egyik Németországból indult ki és célja Németország, Magyarország és Ausztria egybekötése egységes idegenforgalmi és turisztikai területté.

„Magyarország és Ausztria” ezuttal nem a monarchiát, hanem tényleg két különálló államtestet jelent. A németek mindahíron országokra egy-egy külön állami, vagy társadalmi szervezetet terveznek, mely a forgalmat külön központ útján a másik két állam felé irányítaná.

A három központ évenként felváltva vinné a vezető tisztséget és az illető évben az illető fővárosban folynának a közös tanácskozások. Magyarország vidékeiből főleg a Tátrát, az Aldunát, a Balaton vidékét és az erdélyi Kárpátokat, de természetesen az ország többi látványosságait is propagálnák. A kárpáti és aldunai harcterekre — ugymondta a német delegrátus — valóságos sarándoklatokat rendeznének.

Ausztria és Németország kölcsönös működése főleg a tengerpartokra irányulna. Az osztrák Rivierát akarnák a francia és olasz Riviera rangjára emelni és a német északi fűrdőket a belga, francia és angol fűrdők nemzetközi rangjára.

Egy másik akció Bécsből indul ki. A bécsek csak a fővárosok idegenforgalmát akarnák irányítani és pedig nemcsak Berlin, Bécs és Budapestét, hanem be akarják vonni Szófiát és Konstantinápolyt is. Ugyancsak évenként váltakozó központi székhellyel.

A főváros tanácsa mindkét akciót barátságosan fogadta és mindkét irányban dolgozik. Minthogy azonban háborus időben a főváros saját felelősségére nem mehet bele semmiféle nemzetközi összeköttetésbe és nincs is a fővárosnak módja, hogy esetleg az országos szervezetet megszínálja; az ügyet felterjesztette a kormányhoz és a közeli napokra már választ is vár, hogy mit, mennyit és hogyan valósíthat meg a készségesen fogadott tervekben.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénz küldenek, hogy egyidejűleg külön levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldötték.

TORVÉNYKEZÉS.

Meglopta a cselédjét egy uriaszony.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, március 28.

A fővárosi rendőrség néhány nap óta egy rendkívül kényes lopási ügyben nyomoz. Egy vagyonsosabb elvált uriaszonyt szíval vádol a cselédje, hogy az őt meglopta. A gyanúsított asszony azzal védkezik, hogy cselédje alantas bosszuvágyának az áldozata és hangoztatja teljes ártatlanságát.

H. M. cselédleány a napokban megjelent a rendőrségen és jelentette, hogy asszonya, egy a Várban lakó urinő, állandóan dözsmáta a kofferjében őrzött, megtakarított pénzét és fokozatosan 190 koronáját lopta el. A megloptott cselédleány kérésére a rendőrség kiküldötte Nemes detektívét, hogy derítse fel a bomlalyos esetet.

A titkosrendőr szemmel tartotta a várbeli lakást és megállapította, hogy bár a lakásba senki be nem tette a lábát, újból megfigyelték között a szegény cseléd pénze 10, majd husz koronával.

Nemes detektív azonban még mindig nem mert határozott váddal fellépni az uriaszony ellen, hanem egy sablonos titkosrendőr trükkkel próbált nyitjára jutni az esetnek. Megjelölte a cselédleány pénzét és amikor aztán abból újra eltűnt egy huszkoronás, vallatásra fogta a leány urnőjét. Kényszerítette, hogy adja elő a készpénzkészletét.

Az asszony nem vesztette el lélekjelenlétét, felháborodást színelte és amikor megtalálták nála a titkos jeggyel jelölt huszkoronást, azt állította, hogy azt cselédje bosszúból az erszényébe csempészte. Hogy cselédje miért akart rajta bosszút állani, annak elfogadható okát nem tudta adni.

A rendőrség a vizsgálat befejezése után az ügy aktáit átteszi az ügyészhez.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A nagy malmok közgyűlése.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, március 28.

A Vidéki Malomiparosok Országos Egyesülete Szegeden tartotta meg most évi rendes közgyűlését. Az egyesület, amelynek Budapesten van a központja, most elsősorban tartotta közgyűlését vidéken, a Bakk-malom meghívására. A közgyűlésre az ország nagy kereskedelmi malmainak majd tészsáz kiküldöttje érkezett Szegedre.

A közgyűlésnek, amelyen Hatvany Károly báró elnökölt, legfontosabb tárgya a termények és malom-gyártmányok megvizsgálására hivatott országos kísérleti állomás létesítése volt, amelyhez megszavazták az anyagi hozzájárulást. Ausztriában már létesítettek ilyen kísérleti állomást a malomipari termékek tartalom és minőség tekintetében való ellenőrzésére. A vegyelemzésekről hivatalos irásokat adnak ki. Tartani lehet attól, hogy a magyar liszttermékek ellen tapasztalt ellenszenv az osztrák kísérleti állomás bizonyítványait befolyásolná. Ezt a Magyarországi malomiparát komolyan fenyegető veszélyt el kell hárítani a magyar kísérleti állomás, mint állami karakterű intézmény megvalósításával. Az intézményben szükséges tőke megszerzésére 1916. január 1-től minden száz után egy fillért juttatnak erre a célra.

A közgyűlésen az aradi malmokat Neuman Károly báró a Neuman testvérek és a Széchenyi malom részéről és Vámos Antal a székelyi részvételtársaság malmának igazgatója képviselték.

RUGGYANTABÉLYEGZŐ ES VESNOKI MŰNIEZŐ

SCHUBAUER U. ARAD SALACZ-UTCA 3

= A Magyar Bank Szerbiában. Budapestről jelentik: Tudvalevő, hogy a Magyar Bank és Kereskedelmi R.-t. kapta meg a nyuta- és dohány-monopóliumot a meghódított szerb területen. Értesülésünk szerint a bank erre az új üzletágra már berendezkedett és előreláthatóan ezeket a fontos feladatokat igen sikeresen fogja megoldani. Mindkét alkiből olyan élénk kereslet mutatkozik, hogy előreláthatólag a bank nagy forgalmat fog elérni a említett hozzá fog járulni a gazdasági viszonyok konszolidálásához is.

= A kávé drágulása. A sajtóban a szakkörökben általános a találgatás arról, hogy a kávé folytonos árdrágulása ellen lesznek-e hatósági intézkedések és ha igen, melyek azok a rendelkezések, amelyekkel a kormány megakadályozhatja a folytonos és spekulációs jellegű árfelejtést. Szó van arról, hogy a kávékészletet össze fogják írni és az értékesítést is szabályozni fogják, sőt arról is beszélnek, hogy kávéközpontot létesítsenek. Értesülésünk szerint a kávékészlet összeírásának terve tényleg komoly. Mindenesetre sürgős, hogy a kávé drágulásának határt szabjanak. — Itt említjük meg, hogy értesülésünk szerint a Forgalmi Bank R.-t. is berendezkedik a közel jövőben a kávéüzletre.

Felolós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.*

Limbeck János és fia első m. kir. szab. ércokorosz gyára és temetés rendező vállalata.

Özv. szécsénkei Széchényi Kázmérné szül. Lavatka Irma, bánatos szívvel, de a végtelen jószágú Isten szent akaratában megnyugodva tudatja, hogy életének megosztó hűséges társa, a legszeretőbb férj, az áldott lelkű jószágos keresztapja, nagybácsija és sógor

szécsénkei Széchényi Kázmér

nyugalmozott uradalmi számtartó,

folyó évi március hó 27-én, délután 8 órakor, munkás életének 86 ik, zavartalan boldog házas életének 49-ik évében, a halotti szertégek áhítatos felvételét után, a Mindenható bűös rendelkezésének köpest csöndesen elhunyt

Hült temetés Perényi-utca 20. számú gyászházából a római katolikus anyaszentegyház szertartásával szertartás történt bejelentés után március hó 29-én, délután 8 órakor helyezzük a felső temetőben lévő családi sírhegyen örökös nyugovóra helyére.

Lelki üdvéért az engesztelő szentmise áldozat folyó évi április hó 8-án d. e. 9 órakor fog a főtisztelendő minorita-atyák szentegyházában az egész Urának bemutatni.

Áldott legyen drága emléke!

Arad, 1916. március hó 27.

21

NEMZETI SZÍNHÁZ

Szerda, 1916. évi március 29-én:

Magnás Miska előkészületei miatt
Nincs előadás.

Értesítés.

Frumoszu Sándor Kossuth-utca 36. sz. a fizetést megvettem, és kérem a bitelezőket, hogy 8 napon belül ugyanott jelentkezzenek, mert különben, tudomásul nem veszem.
1884

Tisztelettel:

Hajdu M.

APOLLO SZÍNHÁZ.

1916. március 29., 30., szerdán és csütörtökön

Connan Doyle-film:

Az idény leghatalmasabb detektív-slagere.

Sherlock Holmes bravuros kalandjai:

Az üldöző

Detektív-dráma 6 felvonásban.

Írta: Connan Doyle. Rendezte: Richard Oswald.

Mindenféle

nyomtatványok

izléses, osinos kivitelben készülnek az

Aradi nyomda r. t.

nyomdájában, József főherceg-ut 22.

Arad-Ujmikelakán villanyerőre

ládagyárat

rendeztem be, hol négyféle nagyságu táborig postaládát

szocietellenül, 10 ládánként kötegetve, állandóan raktárra készítek a viszontelárusítóknak jutányosan, prompt szállítok. — Minden más méretű ládát, méretutáni megrendelésre, legjutányosabban szállítok és kívánatra árajánlattal szolgálok. 1901

Braun Adolf

ládagyár és fakereskedés

Arad-Ujmikelaka.

Telefon Arad 752.

Valódi rózsaburgonya

burgonya

étkezésre és vetési célokra kapható

641

Kalmár Endréné

Arad, Arpad-tér 5. szám.
Városi és megyei telefon 670.

Április 1.

az új évnegyed kezdete közeledik!

Ez alkalomból értesítem Arad újságíró közönségét, hogy helyben, a Zrínyi-utcában levő hírlap-irodám, melyet „Az Est boy-választás, hírlap- és hirdetés-iroda” címen vezetek, felvessz

előfizetést hirdetést

az összes magyar- és külföldi lapok részére. Bármilyen magyar, vagy külföldi könyvet raktáron tart, illetve a legújabb idő miatt meghozat. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri:

BARNABÉLA,

Arad, Zrínyi-utca. Az „Est” beszerzői bizottságosa. — Telefon 590. sz.

Keresek

vegyeskereskedésem részére

tanulót.

Feltételek: teljes ellátás és ruházás.

Ajánlatok:

Leipnicker K. és Társa
céghez KONOP. 1618

A főter legforgalmasabb helyén

Andrássy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

azonnalra

k i a d ó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadó-hivatalában, József főherceg-ut 22.

Hirdetmény.

Mintegy

9 hold bükkfaerdő eladó.

Zárt ajánlatok f. évi április 10-éig alulirt hitközséghez intézendők, amely nap déli 1 órakor az ajánlatok felbontása után a legtöbbet ígérőnek fog az erdő eladatni.

Hitközség fentartja magának, hogy esetleg az ajánlatok egyikét sem fogadja el.

Menyháza, 1916. március 27.

1665

Róm. kath. Hitközség.

Két belga ló eladó.

Saját termésű

fűzfa v e s s z ő

jutányos árban, nagyobb mennyiségben kapható

MANDL ZSIGMOND

cégnél Makón.

698

A szépségápolás titka a felhasznált széplőtiszterek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arc-szépítő különlegességei mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőőse. Kis tévely 1 kor. Nagy tévely 1,80 k.

Rozsnyay Serail krémje nappali használatra. Egy tévely ára 1 korona 50 Hflér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 1 kor. 50 Hfl.

Rozsnyay Szerén Arcpora. Lehető finomságu, Orán, fehér, rózsas és testzárókban. Egy dob. ára 1 korona 50 Hflér.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvér, Ibolya, Lila, róza, Serail. Uvegje 1 kor. 50 Hflér.

Kapható a készítőnél: 1665

Rozsnyay Mátyás gyógy-szertárában Arad, Szabadság-tér.

Használt ólom megvételre kerestetik.

Hirdetmény Németországból.

23.000 pár különféle

gyermek-, leány-, női- és férfi jó minőségű (bőr anyagból készült) legújabb divatu

cipőt vettünk

és ennek egy része már megérkezett, az eladást e hó 6-án kezdjük rendszeres polgári árakban.

CIPŐTŐZSDE

Telefon 10-44. = Andrássy-ut 22.

Jó anyák, gondos szülők

legjobban ocselkedjenek, ha gyermeküknek átlátszó, kellemes ízű, mindig, friss: Hajós-féle

Csukamájolajat

adnak; a hűvösebb idő beálltával ennek használata igen fontos. Egy üveg utasítással ára 2 korona 50 Hflér.

Fagydagaganatok

elmulasztására, fagy viszketőség biztos megszüntetésére legjobb szer a „Frigia”

Ará egy üvegnek esettel és utasítással 70 Hflér.

Legjobb fekete v. barna

Egy pár percelatt bármely haját vagy bajuszt a legszébb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni,

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szörvesztő-Dephter.

El kitűnő, a maga nemében páratlan szorral minden alkalmatlan szőrejt aró, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt kivétel nélkül eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fentl. munkák kaphatók a készítőnél

Hajós Arpád

ARAD, Andrássy-tér 22. sz.

Alapítva 1896. évben az Aradmegyei Hitközség által.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a száma szerint számított.

Minden sor 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt sorok aláhúzással jelzende.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/6 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

"Csere"

Jeligére levél van, a kiadóhivatalban. 1662

"Tavas"

Jeligére levél van a kiadóban, kérem át venni. 1671

ALKALMAZÁST NYER.

Keresek

8 éves kis fiú mellé, egy megbízható, gyermekkel bántó tudó nőt. Cím a kiadóhivatalban. 1668

Ujságos fiú

azonnali belépésre, Hungári kávéházba keresetlik. Jelentkezni lehet délután 2—3 óra között 1666

Főzni tudó mindenest

keresek. Jelentkezni lehet délután, és délután 5-től, Kossuth-utca 58. 1668

Német nevelő

keresetlik egy kis fiú mellé. Címek a kiadóba kéretnek. 1680

Könyvkötő leányok,

valamint tanuló leányok felvétetnek az Aradi nyomdarszénnyártású könyvkötészetében.

Intelligens

fiatal, szorgalmas, megbízható, óvadékkal rendelkezésű nős bank-ügyvel keresetlik. Cím a kiadóhivatalban. 1688

Főzéshez értő mindenest

keres elsőjére Wagner, Erzsébet-őrút 10. 1642

Keresek

iroknek egy olyan nőten, gazdaságban jártas egyént, ki irodai munkát is tud végezni. Jelentkezni lehet a tulajdonosnál, Purgly Emil, Tompapa-utca. 1640

ALKALMAZÁST KERES.

Intelligens

21 éves félárva leány, ki a hárszékben, varrásban jártas, megbízható, üzletben is működött jó írással, beszél magyar, román nyelvet és perfect német. Április 1-re alkalmazást keres. Cím a kiadóban. 1676

Jobb családból

való leány, ajánkozik nagyobb gyermekek mellé. Cím Határ-utca 1—2. ajtó 7 sz. 1674

Fiatal

fűszer- és csomagkereskedő segéd, április 1-re alkalmazást keres. Szíves megkeresést "Kereskedő" jellegre, a kiadóhivatalba kér. 1678

Nevelőnőnek

ajánkozik azonnali belépésre, intelligens leány magyar, német nyelvet bírja. A varrásban jártassággal bír. Cím a kiadóhivatalban. 1677

Nyugalmasított altiszt,

47 éves, hadmentes, megbízható, szerény feltételek mellett keres alkalmazást. Cím a kiadóban. 200

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu

vegyeskereskedés betegség miatt átadó. Cím a kiadóhivatalban. 1681

KIADÓ LAKÁS.

Egy modern

háromszobás utcai lakás, fürdőszobával mellékhelyiségekkel, esetleg 2 szoba kiadó. Pöltenberg Ernő-utca 14. sz. 1672

Három utcai,

4 udvari szobából álló lakás Andrássy-tér 8. sz. alatt ma is kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Bohós-palotában

kiadó két elegánsan butorított szoba fürdőszobával, április elsőjére. Bővebbet Forray-utca Harisnyabazár. 1682

2 szobas

udvari lakások Andrássy-tér 8. sz. alatt azonnalra kiadók. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Használt fénypérezőgép

13x18 cm. nagyéau, jutányos áron eladó. Megtekinthető Réthy papírkereskedésben. 1661

Kölyök kutyát

bármily jó fajból vennék. Faj, ár megjelölését "Kutya" jellegre a kiadóhivatalba kérem. 1664

Modern, finom és olcsó

levélpapírost Pichlernél Szabadságtér 1. kaphat. 811

KÖLÖNFÉLE

Elvezett

egy fehér drótszörű kutya, fején ba na foltokkal. Beesületes megtaláló 116 jutalomban részesül, Bathány-utca 25., I. emelet. 1647

As Anusol

aranyér kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoid kupok, azonos összetételű folytatán hatásuk is teljesen azonos, ára 8 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár Arad. 12

Az angol

fájdalomesillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földes-féle fájdalomesillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 2 korona. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

Aprított tűzifa házhoz szállítva

160 kiló 7 K 20 fillér

Weltzer János-utca 17. STERN fűszerüzletben, a Csillaghoz. 1670

ad. 1533—1916. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. földmívelésügyi minisztérium 84785/1915. évi. számú körrendelete folytán a hadvezetőség sürgős szén és szalma szükségletének biztosítása érdekében felhívom Arad város gazdálkodó közönségét, hogy a tulajdonukban lévő és a saját házi és gazdasági szükségleteiket meghaladó mennyiségű szénát, valamint őszi és tavaszi szalmát a hadvezetőség részére önkéntes eladásra legkésőbb április hó 10 ig bezárólag annál inkább ajánlják fel, mert amennyiben ezen uton kellő mennyiségű szén és szalma a hadvezetőség részére önkéntesen felajánlva nem lesz, ezen termények alacsony áron rekviráltni fognak.

Megjegyzem még, hogy a kapitányi és gáji alkapitányi hivatalokat egyidejűleg utasítottam arra, miszerint a gazdaközönsé-

get ellenőrizték, hogy felos szén és szalma készleteik bejelentését ellenőrizték. Önkéntes ajánlatok Arad sz. kir. város polgármesteri hivatalán személyesen teendő: meg. Arad. 1916. március 18-án.

Varjassy, polgármester.

Megnyilt a nyiregyházi krumplicsarnok!

Valódi nyiregyházi burgonya kapható kizárólag

Spielmann Albertnél

Aradon, Karolina-utca 5. szám alatt, jobbra az udvarban.

Elárúsítás kicsinyben és nagyban a legolcsóbb árban. 1678 Ugyanott vetőburgonya is kapható.

Vágott sodrony

szülőleányokhoz,

horgonyozott és ómozott

üstök,

melyek a rézüstöt teljesen pótolják,

kaphatók:

Messzer Ármán, Pankota. 1679

A szájüreg desinfectálásánál, valamint a torokbetegséget előidéző

bacillusok elölésénél, amely különösen gyermekeknek rendkívül fontos szerepet játszik, mint feltűnően határos szer, seholsem nélkülözhető a Formodor tabletták.

Egy áveg 50 tablettával, 2 korona 50 fillér.

Gyöngyfehér fogakat nyertünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A szájüreg desinfectálja, utóke igen kellemes. Ara egy porcelán-cselencének 60 fillér.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a világhírű "Krovil" korpát-kencőc.

Ara egy téglának 2 korona.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedüli nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrássy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)